

בס"ד, כסלו תשפ"ג

דבר תורה לפרשת וישב – הרבנית ד"ר לאה ויזל

שבת שלום

מרגישה חובה לנצל את ההזדמנות לומר תודה על שפע ההזדמנויות שניתנו לנו פה לפגוש, ללמוד, להקשיב ולחשוב.

בחרתי לשתף במחשבות כלליות על פרשת השבוע, בתוך רצף סיפורי בראשית.

אין מתאים מפרשה זו לשבת של תוכנית "ערבים". הפרשה פותחת את רצף הסיפור המשפחתי והלאומי של יוסף ואחיו. מתחיל נורא קשה. יוסף ויהודה הם לא רק אחים מובילים אלא מנהיגי העתיד ולכן כל הסיפור מתרחש בשתי רמות.

הפרשה בגדול עוסקת בסיפור מכירת יוסף, יהודה ותמר, המשך קורות יוסף בבית פוטיפר (סיפור קלאסי של התנכלות שמקורה בהטרדה מנת של בעל ת סמכות, יוסף מושלך לבור ושם פותר חלומו.

המרכז הוא קורות יוסף. ועל סיפור יהודה ותמר הקוטע את הרצף- יש לתמוה.

נחזור להתחלה-

יוסף חולם ועוד לפני שמספר למישהו על מה חלם, האחים מקנאים בו קשות. קרע נוראי. שנאה על העדפה, שנאה על החלומות והדיבה רעה, אפילו עוד לפני תוכן החלום.

אחד הקטעים הכי צורמים בעיני זה שאחרי ההשלכה לבור **"וישב לאכול לחם"**. זה הקצה הכי רחוק מתחושה מינימלית של אחווה וערבות. אם נעביר את זה לתחושות קרובות אלינו הסטורית- זה לא פעם מה שחשים אנשי העוטף והולך חורה לטענות על יושבי בתי קפה..

ואז מגיעה אורחת ישמעאלים ויהודה מציע לרדת מהמתה והשארה בבור ולמכור לישמעלים.

מפשט הפסוקים בכלל לא ברור שיהודה הספיק ליישם את התוכנית, נשמע שמדיינים הקדימו אותו ומכרוהו לישמעאלים שלקחו אותו למצרים.

וראובן בשוק כשהוא לא בבור. בחז"ל מייחסים לראובן התחלה של תיקון. לא נכנס לפרטים

חז"ל בכמה מדרשים מקשרים בין הסצינה הראשונה של יוסף לבין מה שקורה ליהודה עם תמר כלתו.